PD-110 CV-19

M.A. Sanskrit (First Semester)

Examination, Jun-2021

Paper-

Name/Title of Paper- Vyakaran Evam Pali

[Maximum Marks : 80

Time : Three Hours]

[Minimum Pass Marks : 29

नोट :दोनों खण्डों से निर्देशानुसार उत्तर दीजिए। प्रश्नों के अंक उनके दाहिनी ओर अंकित हैं।

Note : Answer from both the Sections as directed. The figures in the right-hand margin indicate marks.

खण्ड / Section-A

1x10=10

1. सर्वे अतिलघूत्तरीयाः प्रश्नाः साधनीयाः :–
   - क. वचनमात्रे का विभक्तिः?
   - ख. 'हरिं भजति' इत्यस्मिन् वाक्ये 'हरिम्' इति पदस्य का संज्ञा?
   - ग. कस्मिन् वेदाङ्गे ध्वनिविज्ञानस्य विवेचना दरीदृश्यते?
   - घ. कवर्गस्य च्चारणस्यानं किम्।
   - ङ. वैदिक–संस्कृते कति ध्वनयः सन्ति?
   - च. भारतवर्षस्य प्राचीनतमा लिपिः का?
   - छ. धम्मपदे वंगोत्सवस्य कोऽभिप्रायः?
   - ज. धम्मपद ग्रन्थः कस्यां भाषायं रचितमस्ति?
   - झ. बुद्धवग्गे कस्य वर्णनम् अस्ति?
   - ञ. पिटकसाहित्यं कस्य दर्शनस्य साहित्यम् अस्ति?

2x5=10

2. सर्वे लघूत्तरीयाः प्रश्ना साधनीयाः–
   - क. कर्मणा यमभिप्रैति ससम्प्रदानम् सूत्रमिदं सोदाहरणं स्पष्टयत।
   - ख. संक्षेपेण भाषा स्वरूपं विवेचयत।
   - ग. छन्दगतं वैदिक लौकिक– संस्कृतयोरन्तरं लेखनीयम्।
   - घ. धम्मपदस्य संक्षिप्त परिचयो लेख्यः?
   - ङ. सुखवग्गस्य सारो लेख्यः।

12x5=60

खण्ड / Section-B

सर्वे दीर्घोत्तरीयाः प्रश्नाः समाधेयाः–

3. क्वावपि द्वौ सोदाहरणौ विवेचनीयौः–
   1. येनाङ्ग. विकारः।
   2. अधिशीङ्स्थासां कर्म
   3. कर्तुरीप्सिततमं कर्म
   4. इत्थम्भूतलक्षणे
   5. नमः स्वस्ति–स्वाहा–अलं–वषड्–योगाच्च

4. भाषायाः वैशिस्ट्यं प्रतिपादयत।

   अथवा

   ध्वनियन्त्रं, ध्वनिनामुत्पत्तिश्च निरुप्यताम्।

5. भाषायाः आकृतिमूलकं वर्गीकरणं करणीयम।

   अथवा

   लौकिकसंस्कृतस्य वैशिष्ट्यं प्रतिपाद्यताम्।

6. अधस्तनेषु संस्कृतच्छाया विलिख्य कयोश्चिद द्वयोर्व्याख्या कार्या–
   - क. न हि वेरेन वेरानि सम्मन्तीध कुदाचनं।
     अवेरेन च सम्मन्ति एस धम्मो सनन्तनो।।
   - ख. फन्दनं चपलं चित्तं दुरक्खं डनिवारयं।
     उजुं करोति मेधावी उसुकारो व तेजनं।।
   - ग. न हि पापं कतं कम्मं सज्जुखीरं व मुच्चति।
     डहन्त बालमन्वेति भस्मछन्नो व पावकोप।।
   - घ. उदकं हि नयन्ति नेत्तिका उसुकारा नमयन्ति तेजनं।
     दारुं नमयन्ति तच्छका अत्तानं दमयन्ति पण्डिता।।

7. अधस्तनेषु संस्कृतच्छाया विलिख्य कयोश्चिद द्वयोर्व्याख्या कार्या–
   - क. सब्बापापस्स अकरणं कुसलस्स उपसम्पदा।
     सचित्तपरियोदपनं एतं बुद्वान सासनं।।
   - ख. जयं वेरं पसवति दुक्खं सेति पराजितो।
     उपसन्तो सुखं सेति हिव्वा जयपराजयं।।
   - ग. वस्सिका विय पुप्फानि मद्दवानि पमुञ्चति।
     एवं रामञ्च दोसञ्च विप्पमुञ्चद्य भिक्खवो।।
   - घ. गम्भीरपञ्जं मेधाविं मग्गामग्गस्स कोविदं।
     उत्तमत्थं अनुप्पन्तं ब्रूमि ब्राम्हणं।।

Join our WhatsApp Channel for FREE Question Papers, Syllabus & Exam Updates
More papers: cguniversities.com | Tap here to join
JOIN NOW >